

KULTŪROS IR MENO TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2020-10-20 Nr. TAR 1-164

Posėdžio data: 2020 m. spalio 14 d., 15 val.

Posėdžio vieta: Klaipėdos piliavietėje – Šiaurinėje kurtinoje.

Posėdžio pirmininkas – dr. Jonas Genys, Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktorius, Kultūros ir meno tarybos pirmininkas.

Posėdžio sekretorė – Dalia Želvytė-Mockuvienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyr. specialistė.

Dalyvavo (7 nariai iš 11):

1. Dr. Jonas Genys, Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktorius, KMT pirmininkas;
2. Arvydas Cesiulis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos Kultūros, švietimo ir sporto komiteto narys;
3. Vladas Balsys, Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos skyriaus narys;
4. Daiva Molytė-Lukauskienė, Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus narė, poetė;
5. Kristina Jakštė, Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros centro Žvejų rūmų kultūrinių renginių organizatorė;
6. Marius Tumšys, VšĮ „Projektas LT“ direktorius, režisierius;
7. Prof. Daiva Kšanienė, muzikologė.

Kiti dalyviai:

1. Eglė Deltuvaite, Kultūros skyriaus vedėja;
2. Julija Baniene, „Vakarų ekspresas“;
3. Vita Jureviciene, „Vakarų ekspresas“, fotoreporterė.

DARBOTVARKĖ:

1. **Kultūros diena Klaipėdoje (balandžio 15 d.). Kaip minėti?**
2. **Kultūros magistrų įamžinimas Klaipėdos mieste.**
3. **Kultūros kvartalas Klaipėdoje.**
4. **Laisva diskusija „Klaipėdos (ne)užšalusi kultūra ir perspektyvos“.**

Kultūros ir meno tarybos pirmininkas dr. Jonas Genys nustatė, kad yra kvorumas, dalyvauja 7 KMT nariai, susirinkimas laikomas teisėtu. Pirmininkas pristatė 4 dienotvarkės klausimus, kuriuos suformulavo Marius Tumšys, taip pat, jei liktų laiko, būtų pristatyta pilies bokšto ir Šiaurinės kurtinos perspektyvos.

Pirmininkas informavo, kad KMT nariai turi sureaguoti ir į prieš pat posėdį atsiųstą Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos, Kultūros, švietimo ir sporto komiteto narės, p. Ninos Puteikienės, laišką, kur išreiškiamas nepakankamas KMT indėlis į Klaipėdos miesto strateginio plano 2021-2030 Kultūros

sferos problemas. KMT nariai akcentavo, kad taryba yra delegavusi du savo narius (Romandą Žiubrį ir Daivą Molytę-Lukauskienę) į Klaipėdos miesto strateginio plano 2021-2030 posėdžius atstovauti KMT konsoliduotą nuomonę. Kadangi strateginio plano medžiaga gauta tik prieš posėdį, J. Genys pasiūlė visiems susipažinti su medžiaga ir ją aptarti atskirame KMT posėdyje.

NUTARTA: Organizuoti atskirą KMT posėdį Klaipėdos miesto strateginio plano 2021-2030 Kultūros sferos problemoms. Atsakyti p. Ninai Puteikienei.

1. Kultūros diena Klaipėdoje (balandžio 15 d.). Kaip minėti?

Pirmininkas paprašė pirmą klausimą pristatyti M. Tumšį.

M. Tumšys atkreipė dėmesį, kad Kultūros diena Klaipėdoje turi senas tradicijas, švęsta įvairiai, ir apdovanojant, ir rengiant koncertus. 2019 m. M. Tumšiui, dirbant su studentais, kilo idėja per Kultūros dieną iškelti Taikos vėliavą visose kultūros įstaigose. Viena iš Kultūros dienos paminėjimo idėja būtų kultūros įstaigose suorganizuoti atviras dienas, kad Klaipėdos gyventojai galėtų laisvai ateiti į Kultūros įstaigas, pabendrauti, susipažinti su užkulisiais. 2019 m. kartu su Kultūros skyriumi buvo nupirka 50 vėliavų, kurios išdalintos kultūros įstaigoms. Iškilo problema, kadangi Taikos vėliava vizualiai panaši su Donecko respublikos vėliava. Nors vėliava nėra uždrausta, tačiau jau praėjusiais metais kilo įvairiausių diskusijų dėl jos iškėlimo per Kultūros dieną.

J. Genys pakvietė KMT narius išreikšti savo nuomonę dėl Kultūros dienos paminėjimo.

Kristina Jakštė priminė, kad prie 3-4 metus buvo organizuojamos kultūros įstaigų atvirų durų dienos. Tačiau ne visos įstaigos dalyvavo, niekas neįsivertino, ar renginys pasiteisino, kas tinka kultūros įstaigoms. K. Jakštė atkreipė dėmesį, kad, jei renginys bus savaitgalį, ne visos įstaigos galės ir norės dalyvauti. K. Jakštė pačiai Kultūros dienos paminėjimui pritaria, kad menininkai išeitų, pasirodytų, kad tokie yra.

M. Tumšys antrina, kad tokia diena turėtų būti vienijanti kultūros organizacijas, kultūrininkus. Dėl pačios idėjos būtų galima sudėlioti planą, susitikti su kultūros bendruomene.

Daiva Molytė-Lukauskienė prisiminė, kad rašytojų sąjunga net nežinojo apie tokią Kultūrų dieną, t. y. trūko informacijos. D. Molytė-Lukauskienė dalyvavo Kultūros dienoje ir labai pritaria tokiai dienai.

Daiva Kšanienė nuomone, skirtingos meno organizacijos švenčia savo dienas (pvz. muzikos), tačiau Kultūros diena apimtų įvairiausias menas rūšis ir sritis. Taip būtų galima išjudinti visą miestą. Profesorė labai pritarė Kultūros dienai ir šios dienos paminėjimui įvairiomis formomis, kaip koncertas miesto aikštėje, konferencija kultūros klausimais.

Vladas Balsys pritarė, kad toks renginys reikalingas, gali būti ir atvirų durų diena. Tačiau Vl. Balsys skeptiškai žiūri į Taikos vėliavos naudojimą, galbūt kiekviena sąjunga gali išsikelti savo vėliavą.

Alvydas Cesiulis pritarė, kad kultūros niekada nebus per daug. Tačiau iškėlė klausimą, kas turėtų organizuoti tokią dieną, reikalinga integruojanti šerdis. A. Cesiulis pasisakė už Kultūros dienos paminėjimą, už atvirų durų dienas įvairiomis formomis taip pat, visiškai pritarė, kad menas ateitų pas žmones, o dėl vėliavos – pats gyvenimas turi nuspręsti, ar ji reikalinga.

Kultūros skyriaus vedėja, Eglė Deltuvaite, pritarė, kad Kultūros dieną minėti galima, tačiau norisi, kad iniciatyva ateitų iš apačios, kad įstaigos bendradarbiautų ir rastų sąlyčio.

J. Genys apibendrino, kad į Kultūros dieną KMT nariai žiūri kaip į vieną iš miesto kultūrą populiarinančių, prieinamumą didinančių priemonių. Taikos vėliava tampa šiek tiek kitu, ne pagrindiniu, šios diskusijos klausimu, iniciatyvos turėtų būti iš apačios, iš kultūros bendruomenių, daugiau. Per šią dieną norėtųsi aktyvesnio jaunimo. A. Cesiulis taip pat pritarė, kad trūksta jaunimo iniciatyvų. J. Genys akcentavo, kad vienas iš svarbių dalykų, matant kultūros ir bendruomenės santykį, reikalinga edukacija, reikia artinti visuomenę prie kultūros.

E. Deltuvaitė pasiūlė M. Tumšiui surašyti siūlymus ir pakviesti kultūros organizacijas jungtis prie iniciatyvos. M. Tumšys pritarė, kad reikėtų kviesti organizacijas bendradarbiauti, kad Kultūros diena kultūros įstaigos kvieštų gyventojus užėiti, o vakare būtų organizuojama vakarinė dalis.

NUTARTA: pavesti M. Tumšiui pateikti preliminarų Kultūros dienos paketą ir pakviesti kultūros įstaigas jungtis.

2. Kultūros magistrų įamžinimas Klaipėdos mieste.

J. Genys pristatė antrą darbotvarkės klausimą, kur M. Tumšys siūlo diskutuoti apie Kultūros magistrų įamžinimą mieste. Pirmininko nuomone, kultūros magistras yra nominuojamas, vertinamas, reitinguojamas, apdovanojamas, spaudoje ir viešojoje erdvėje jis yra iškeliamas, gaunamos regaliai, diplomas, žiedas. Pirmininko nuomone, Kultūros magistras labiau viešumoje pagerbiami nei Klaipėdos miesto garbės piliečiai. J. Genys atkreipė dėmesį, kad tarp KMT narių yra ne vienas Kultūros magistras, pirmiausia paprašė pasisakyti Kultūros magistrę D. Kšanienę. Profesorė norėjo šiuo klausimu susilaikyti. D. Kšanienė paabejojo, ar dabar laikas įsiamžinti, gal kas nors vėliau įamžins. D. Kšanienė kaip pavyzdį pateikė Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisiją, kuri gyvų asmenų neįamžina. Tuo pačiu profesorė atkreipė dėmesį, kad jai labai negražios atminimo lentelės, kurios kabinamos už miesto lėšas.

M. Tumšys akcentavo, kad į Kultūros magistrų įamžinimą galima žvelgti kūrybiškai ir įamžinti reikėtų kūrybiškai, galbūt rankos, nes maunamas žiedas, ar pėdos antspaudai. O galbūt galėtų būti virtualiai sukurta svetainė, gal filmas. E. Deltuvaitė informavo, kad Klaipėdos miesto savivaldybės svetainėje yra atskira Kultūros magistrų skiltis.

D. Kšanienė priminė, kad universitetuose suteikiami Garbės daktaro vardai ir visų vardai ir metai iškalami lentelėse. Jeigu Klaipėdos miestas turėtų Miesto muziejų, jame galėtų būti įamžinti Kultūros magistras.

K. Jakštė pasiūlė, kad Kultūros magistras galėtų būti įamžinti leidinyje.

A. Cesiulis atkreipė dėmesį, kad labai svarbu erdvė, kur būtų įamžinami Kultūros magistras. Vicemero nuomone, kada nors vis tiek turės atsirasti naujas savivaldybės administracijos pastatas, jame tikrai atsirastų vietos ir Kultūros magistrų, ir garbės piliečių pagerbimui.

NUTARTA: kol kas per ankstyva idėja.

3. Kultūros kvartalas Klaipėdoje.

Pirmininkas paprašė E. Deltuvaitės referuoti, kokioje stadijoje yra Kultūros kvartalo idėja. Kultūros skyriaus vedėja informavo, kad dar praėjusiais metais buvo sukviestos visos biudžetinės įstaigos, teatrai, kūrybinės sąjungos ir buvo diskutuota kaip rasti sinerginių veiklų. Kultūros kvartalo užduotis pavesta Kultūrų komunikacijų centrui. KKKC buvo pradėjęs veiklą kalendorių. Pavasarį nutikęs kovidas natūraliai paslinko šį klausimą toliau iš prioritetinių.

J. Genys paantrino, kad pati idėja yra dar senesnė, kadangi turime unikalų senamiestį, kuriame susikoncentravę daugybė kultūros įstaigų. Čia ir turėtų būti pulsas, židinytis ir turizmui, ir kultūros įstaigoms. Pagrindinės idėjos jau yra suformuluotos, tačiau šį projektą užšaldė lyderystės stoka. Tai Klaipėdos senamiestio gaivinimo projektas, kuris galėtų duoti labai daug: mobilizuoti kultūros įstaigas, kurios ten yra, ir kurių ten nėra, bet kurios galėtų prisijungti su savo projektais, nes yra erdvių, kiemų.

E. Deltuvaitė papildė, kad KKKC komandai duota užduotis Kultūros kvartalo įgyvendinimo idėją įsitraukti į kitų metų savo veiklos planą.

A. Cesiulis pritarė, kad senamiestis yra kompaktiška vieta, tinkama kūrėjams.

M. Tumšys akcentavo, kad yra labai gera Kultūros kvartalo idėja, tačiau nepavyksta jos iki galo įgyvendinti. Gal miestas ar fondai galėtų subsidijuoti senamiesčio patalpų nuomą, kad galėtų kurtis kultūrinės įstaigos?

A. Cesiulis priminė, kad miestas neturi įgaliojimų priversti, kad viename ar kitame pastate vyktų tam tikra veikla.

D. Kšanienė priminė, kad jau ne pirmą kartą bandoma gaivinti Klaipėdos senamiestį, bet niekaip nepavyksta jo atgaivinti. Profesorės nuomone, ar nereikėtų čia miesto politikos.

VI. Balsys papasakojo, kad kai kurios kūrybinės organizacijos kreipėsi į miesto savivaldybę ir vis tiek negauna patalpų senamiestyje, nors patalpos yra laisvos. Pvz. Baroti galerija. Tai yra ta vieta, kur galėtų kurtis menininkai. Kultūros kvartalo idėja gera, reikalinga, jei jau pavesta KKKC, reikia duoti laiko ir tada grįžti prie šio klausimo po pusės metų, jei niekas nevyks, perduoti kitiems įgyvendinti.

J. Genys reziūmavo, kad labai sudėtingas senamiesčio atgaivinimo klausimas, kur susideda ekonomika, poreikis žmonėms, turizmas, kur viskas susieina, kad organizmas pradėtų veikti. O jis pradeda veikti ten, kur yra žmonių, ne tik paslaugą parduodančių, bet ir vartojančių. Sunku, bet reikia bandyti. KMT galėtų inicijuoti susitikimą maždaug po pusmečio su kultūros kvartalo įstaigomis aptarti kvartalo gyvybingumą ir strategiją.

NUTARTA: pritarta grįžti prie Kultūros kvartalo idėjos po pusmečio.

4. Laisva diskusija „Klaipėdos (ne)užšalusi kultūra ir perspektyvos“.

Pirmininkas pasiūlė dėl laiko stokos šį klausimą nukelti į kitą posėdį.

NUTARTA: pritarta vienbalsiai.

Architektai pristatė Pilies bokšto perspektyvas.

Posėdis baigėsi 17:00.

Posėdžio pirmininkas

dr. Jonas Genys

Posėdžio sekretorė

Dalia Želvytė-Mockuvienė